

Kis- és középvállalkozások

Ügyvezetés I. és II.

1

Munka világa

2

Munka világának szereplői

- **Állam**
Szabályozási környezet biztosítása
- **Munkaadó**
Munka helyének és eszközének biztosítása
- **Munkavállaló**
Munkavégzés biztosítása
- **Érdekképviseleti szervek**

3

Szabályozási környezet

- **Munka törvénykönyve** (2012. évi I. törvény)
- **Kollektív szerződés**
 - Iparági kollektív szerződés
 - Munkahelyi kollektív szerződés
- **Egyéni munkaszerződés**

4

Munka törvénykönyve

- Tisztességes foglalkoztatás alapjai
- Vállalkozás és munkavállalás szabadsága
- Hatálya kiterjed
 - Munkáltatóra
 - Munkavállalóra
 - Érdekképviseleti szervek
- Általános részben rögzíti a
 - Magatartásformákat
 - Személyiségi jogok védelmét
 - ...

5

Munka törvénykönyve – II.

- Egyenlő bánásmód követelményét
- Egyoldalú jognyilatkozatok rendjét
- Kötelezettségvállalás rendjét
- Tájékoztatás elvét
- Képviselet rendjét
- Határidők és időtartamok számítási módjait
- Érvénytelenséget és annak következményeit

6

Munka törvénykönyve – III.

- I. rész Általános rendelkezések
- II. rész Munkaviszony
- III. rész Munkaügyi kapcsolatok
- IV. rész Munkaügyi vita
- V. rész Záró rendelkezések

7

MTK – Munkaviszony rész

- Munkaviszony alanyai
- Munkáltató személye
- Munkaviszony létesítése, teljesítése, módosítása
- Munkaviszony megszűnése / megszüntetése
- Munka- és pihenőidő
- Munka díjazása
- Kártérítési felelőségek
- ...

8

Munkaviszony alanyai

- **Munkáltató**
 - Jogképes személy
 - Munkavállalót szerződés keretében foglalkoztatja
- **Munkavállaló**
 - 16. életévét betöltött személy
(Iskolai szünetben a 15. évet betöltött nappalin tanuló)
(Gyámhatósági engedély alapján speciális tevékenységre)
 - Természetes személy
 - Munkaszerződés alapján munkát végez

9

Munkaszerződés

- Kétoldalú írásban kötött megállapodás
- Hatósági engedélyhez köthet
- Jogszabályilag rögzített **tartalom**
- Kötelező elemek
 - Munkáltató azonosító adatai
 - Munkavállaló azonosító adatai
 - Munkaviszony tartama (határozott, határozatlan)
 - Foglalkoztatás helye és jellege (teljes-, rész munkaidő)
 - Munkakör és alpbér

10

Munkaszerződés (kötelező tájékoztatás)

- Munkarend
- Egyéb bérelemek
- Munkába lépés és bérfizetés napja
- Szabadság (mértéke, kiadás rendje)
- Felmondási idő
- Kollektív szerződés érvényessége

11

Munkaszerződés (egyéb kérdések)

- Pályázat kiírása
- Próbaidő kikötése
 - Alapból 30 nap, maximum 90 nap
 - KSZ ettől eltérően rendelkezhet
 - 1x meghosszabbítható
 - Munkaviszony azonnal megszüntethető

12

Kollektív szerződés

- Munkáltató és reprezentatív érdekképviselőt köti
- Munkáltatói/ágazati szintű megállapodás
- Csak egy lehet egy munkáltatónál
- Munkaviszonyra vonatkozó jogok és kötelezettségek
- Mtk-hez képest további "szigorítások"
- Megismerését a munkáltatónak támogatnia kell
- Felbontható megállapodás (alpból 3 hónap)

13

Munkaidő, pihenőidő, távollét

- **Munkaidő**
 - Munkával töltött idő (8 óra/nap)
 - Munkavégzéshez szükséges előkészítés/befejezés is
- **Munkanap**
 - Mtk. alapján elrendelt
 - Munkarend szerint munkával töltött nap (24 óra)
- **Pihenőidő (napi/heti)**
 - Munkavégzés közbeni
 - Két munkavégzéssel töltött nap közötti idő (min: 8 óra)
 - Hetenként 2 nap/48 óra (havonta 1 legalább vasárnap)

14

Szabadság

- Munkában töltött idő alapján meghatározott
- Alapszabadság (20 nap/év)
- Életévtől függően pótszabadság (25-45 évig max 10 nap)
- 16 évnél fiatalabb gyermek meglétekor (maximum 7 nap)
- Egyéb szabadságok
 - Betegszabadság (15 nap)
 - Szülési szabadság
 - Fizetés nélküli szabadság
 - Stb.

15

Távollét

- **Igazolt** távollét
 - Távolléti díj járhat érte (jogszabály/megállapodás)
 - Javasolt előre egyeztetni
 - Lehet
 - **Fizetett** távollét
 - **Fizetés nélküli** távollét
- **Igazolatlan** távollét
 - Munkajogi következményei lehetnek
 - Kedvezőtlen elbírálás lehet az eredménye

16

Távollét – II.

- Munkaszüneti nap
 - Jogszabályban rögzített napok (például: nemzeti ünnepek)
 - Fizetés jár ezekre a napokra
- Szabadnap
 - Munkaidőkeret függvénye
 - Egyenlőtlen munkaidő beosztás esetén keletkezhet
 - Egyik nap több mint 8 óra
 - Másik nap kevesebb mint 8 óra
 - Adott időszakra átlag 8 óra kell, hogy kiadódjon

17

Munka díjazása

- Alapbér (legkisebb kötelező munkabér)
 - Időbér (havi/napi bér)
 - Teljesítménybér (előre rögzített teljesítmény)
- Bérpótlék
 - Vasárnapi/munkaszüneti bérpótlék
 - Túlmunkavégzés bérpótléka
 - Készenléti/ügyeleti bérpótlék
- Távolléti díj
 - Igazolt távollét esetén

18

Felelősségi kérdések

- Cselekvéssel keletkezik (nem „megtevéés” is cselekvés)
- Társadalmi / egyéni
- Előremutató (valamiért, vagy valami iránt - erkölcs?)
- Retrospektív (beosztáshoz kötődő, visszamenőleges)

- Objektív felelősség (tulajdonból származó)
- Fegyelmi felelősség (vétkes magatartás)
- Kárfelelősség (okozott kár megtérítés)

19

Felelősségi kérdések – II.

- **Anyagi** (helytállás a konkrét károk megtérítésére)
- **Jogi** (szabály megszegés miatt állami szankció)
- **Korlátlan** (saját teljes vagyonnal való helytállás)
- **Korlátolt** (csak a bevitt vagyonnal való helytállás)
- **Egyéni** (csak adott személy)
- **Egyetemleges** (mindenki, de akár csak egy is)

- **Csoportos felelősség?**

20

Munkaviszony felelősségei

- Megőrzési felelősség (kizárólagos használat)
- Leltárhiany miatti felelősség
- Kártérítési felelősség

- Közös felelősség (több munkavállaló együtt)

21

Munkaügyi kapcsolatok

- Célja
 - Érdekvédelem (szociális, gazdasági)
 - Munkabéke fenntartása
- Szervezeti formák
 - Szakszervezet / Üzemi tanács
 - Érdekképviselői szervek => szövetségek
- Együttműködés formái
 - Tájékoztatás
 - Konzultáció

22

Munkaügyi kapcsolatok – Konzultáció

- Felek megfelelő képviselete
- Közvetlen, személyes véleménycsere
- Érdemi tárgyalás
- Intézkedés halasztó hatása van (7 nap) (munkáltató)
- Jogos gazdasági érdek nem sérülhet (munkáltató)
- Titoktartási kötelezettség (képviselet)

23

Munkavállalói érdekképviselő

- Szervezkedés szabadsága
- Szociális és gazdasági érdekvédelem
- Munkavállalók részvétele
 - Munkafeltételek alakításában
 - Munkaügyi konfliktusok kezelése
- Típusai
 - Horizontális (szakmai, ágazati)
 - Vertikális (helyi, regionális, országos)

24

Szakszervezetek jogai

- Munkaszervezeten belüli szervek **működtetése**
- Működésébe tagjait **bevonása**
- Munkavállalók **tájékoztatása** (jogok/kötelezettségek)
- Tagok **képviselése** (munkáltató/állami szervek előtt)
- Tagok bíróság előtti képviselése (meghatalmazás)

25

Üzemi tanács

- Kötelező együttműködés „eszköze”
- Tagjait 5 évre választják
- Működési költségeit a munkáltató állja
- Lehet
 - Üzemi megbízott (15 fő felett)
 - Üzemi tanács (50 fő felett)
 - Központi üzemi tanács
- Tagok száma 3-13 fő között (létszám függő)

26

Üzemi tanács – II.

- Tagja lehet
 - Cselekvőképés munkavállaló
 - Legalább 6 hónapos munkaviszony
 - Adott telephelyen dolgozik
- Nem lehet tag az, aki
 - Munkáltató jogot gyakorol
 - Vezető hozzátartozója
 - Választási bizottság tagja

27

Központi üzemi tanács

- Üzemi tanácsok hozzák létre
- Üzemi tanácstagok delegálhatók
- Létszáma maximum 15 fő
- ÜT szabályok érvényesek

28

Üzemi tanács működése

- Tagok közül elnököt választ
- Tagok csak személyesen vehetnek részt
- Saját ügyrendje alapján működik
- Elnököt/tagokat munkaidő kedvezmény illeti meg
- Véleményét 8 napon belül közli
- Munkáltató köteles együttműködni / tájékoztatni

29

Üzemi tanács feladat

- Munkaviszony szabályainak figyelemmel kísérése
- Tájékoztatás kérése (ok megjelölése – ½ évente)
 - Gazdasági helyzetet érintő kérdések
 - Munkabékekről
 - Munkaidő felhasználásról
 - Munkafeltételek jellemzőiről
 - Munkavállalók létszámáról, munkakörökről
- Tájékoztatás adása munkavállalók számára

30

Üzemi tanács joga

- Jóléti célú pénzeszközök felhasználása
- Munkavállalókat érintő döntések véleményezése
 - Minimum 15 nappal korábban megkapja
 - Átszervezés, átalakítás, önálló szervezet létrehozása
 - Termelési, beruházás program indítása
 - Technológiai fejlesztés, korszerűsítés
 - Személyes adatok kezelése
 - Ellenőrzésre szolgáló eszközök bevezetése
 - Stb... (MTK. 264. §-a)

31

Házi feladat

- A törvény X. fejezete alapján
- Munkaviszony megszűnése/megszüntetése
- Minkét mód eseteinek felsorolása
- Végkielégítés részletes bemutatása

• **ÓRAI VÁZLAT SZERŰEN!**

32
